

Partnere til udvisningsdømte kriminelle arbejder mindre

VIDENSOVERBLIK

OKTOBER 2026

 EKSTERNT BEDØMT

En udvisningsdom rammer ikke kun den dømte, men også partneren og familien. Godt 10 procent af de udvisningsdømtes partnere, der var i job, stopper med at arbejde lige efter dommen, og nogle - især dem med EU-pas - forlader Danmark. Efter et års tid er beskæftigelsen blandt de tilbageblevne partnere til udvisningsdømte steget igen. Men deres indkomster er sakket bagud.

Hovedpointer

- I månederne lige efter en udvisningsdom falder beskæftigelsen blandt partnere til udvisningsdømte med over 10 procent — fra omtrent 38 til 34 procent. I en sammenligningsgruppe (partnere til andre dømte, der ikke fik en udvisningsdom) ændrer beskæftigelsen sig derimod ikke nævneværdigt i samme periode.
- Efter cirka ni måneder er beskæftigelsen blandt partnerne til de udvisningsdømte dog stigende, og andelen nærmer sig niveauet fra før dommen. Men indkomsterne følger ikke med op: partnerne er sakket bagud i forhold til sammenligningsgruppen
- Faldet i beskæftigelse er især stort blandt partnere med EU-/EØS-statsborgerskab. Før dommen er 54 procent af disse partnere i arbejde - otte måneder efter dommen er det kun 43 procent. Denne forskel på 11 procentpoint er stor, og når forskerne også tager den generelle stigning i beskæftigelse i betragtning, er forskellen efter udvisningsdommen faktisk endnu større: 14 procentpoint
- 38 procent af de udvisningsdømtes partnere, der er statsborgere i et andet EU/EØS-land, forlader Danmark inden for 1½ år efter dommen. Blandt partnere med ikke-EU- statsborgerskab, er det kun godt 13 procent.

Mellem 2000 og 2021 er flere end 3000 herboende kriminelle udlændinge blevet dømt til udvisning af Danmark.

I perioden 2000-2010 blev omkring 60 kriminelle udlændinge hvert år dømt til udvisning. I de senere år har tallet været næsten seks gange højere - ca. 350 om året (figur 1).

Og over samme periode er andelen af potentielle udvisningsdomme, der rent faktisk inkluderer en udvisningsdom, også steget (figur 2). Det er altså et greb, som domstolene i dag benytter langt oftere.

Det viser data i et nyt forskningsprojekt fra ROCKWOOL Fonden og University of Wisconsin-Madison: De udvisningsdømte i studiet er personer, som bor eller boede lovligt i Danmark og som enten har EU-/EØS-statsborgerskab eller andet lovligt grundlag for deres ophold i landet.

I studiet følger forskerne 421 partnere til de udvisningsdømte udlændinge i årene 2008-2021.

Og resultaterne viser, at en udvisningsdom rammer bredere end den dømte selv: hver 10. af de partnere, der har job, stopper med at arbejde og en del af dem forlader Danmark. Det gælder, uanset om udvisningen rent faktisk bliver gennemført.

Ni ud af 10 af disse partnere er kvinder.

45 procent af partnerne til de udvisningsdømte er danske statsborgere, 16 procent er EU-statsborgere, og 39 procent er ikke-EU-borgere, der er familiesammenført, har fået asyl i Danmark eller fx er her på et arbejds- eller studievisa.

Kun knap 38 procent af partnerne er i arbejde, inden dommen falder. Og allerede omkring det tidspunkt, hvor den senere dømte bliver sigtet, begynder beskæftigelsen blandt partnerne at dale (figur 3).

Sådan er sammenligningen lavet

Undersøgelsen går et spadestik dybere i debatten om brug af udvisninger ved kriminalitet: Forskerne har fulgt partnernes tilknytning til arbejdsmarkedet i en længere periode – halvdet år før og efter udvisningsdommen. (figur 3)

Og for at sikre et præcist grundlag sammenligner de kun partnere til de udvisningsdømte med partnere til knap 3.000 andre kriminelle, der med samme type kriminalitet, opholdsgrundlag og opholdsperiode kunne være blevet udvisningsdømt, men ikke blev det.

Undersøgelsen kortlægger samtidig, at de udvisningsdømte kriminelle allerede inden dommen, har i gennemsnit lavere beskæftigelse og lavere indkomst, end andre kriminelle, der slipper for en udvisningsdom: En højere andel af dem har også været anholdt og/eller fængslet og er tidligere sigtet og dømt for straffelovsovertrædelser.

Resultaterne skyldes især EU/EØS-borgere

Nedgangen i beskæftigelse skyldes først og fremmest et betydeligt fald blandt partnere med EU/EØS-statsborgerskab (figur 4). Her var flere i arbejde i forvejen — 54 procent mod i omegnen af 20 procent blandt partnere med flygtningestatus og familiesammenførte — og faldet i beskæftigelse er markant større.

Over de følgende 18 måneder kommer flere af partnerne tilbage i job. Det gælder uanset statsborgerskab og opholdsgrundlag.

Indkomsten forbliver lavere

Selvom andelen af partnere i job stiger igen i perioden efter dommen, sakker partnere til de udvisningsdømte bagud

lønsmæssigt i forhold til partnerne til de andre dømte, der ikke fik en udvisningsdom.

Forskerne vurderer, at det samlede indkomsttab er ca. 12.000 kr. i løbet af de første 18 måneder efter dommen. Det svarer til et fald på ca. 7 procent.

Partnernes fald i indkomst skyldes, at de enten arbejder færre timer eller stopper helt med at arbejde og i stedet modtager overførselsindkomster, som er lavere end den løn, de før tjente. Og når andelen, der er i beskæftigelse, igen stiger, arbejder partnerne i gennemsnit færre timer, og tjener derfor ikke det samme, som de kunne have gjort, hvis deres beskæftigelse og lønudvikling havde været som i sammenligningsgruppen.

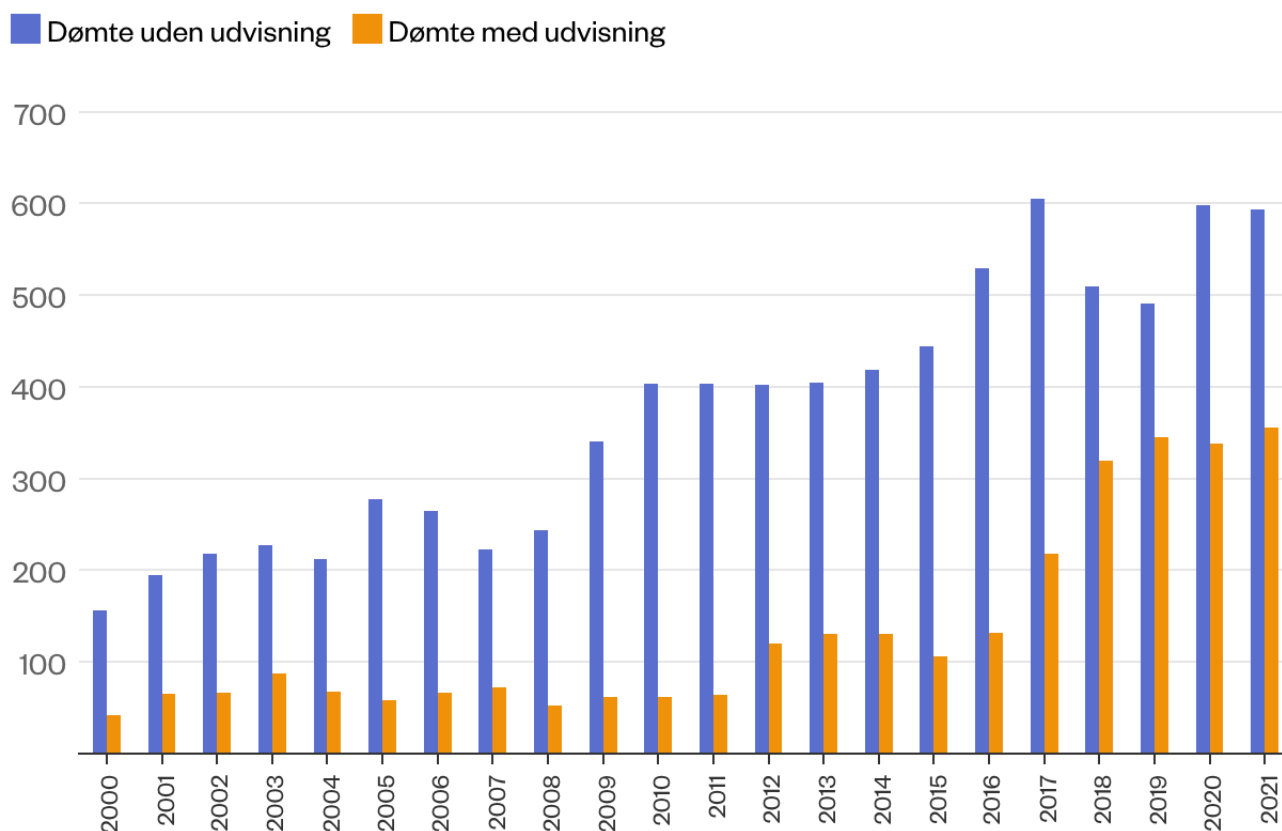
Nogle partnere forlader selv landet

Som noget nyt har forskerne her også undersøgt, hvor mange af partnerne til udvisningsdømte, der selv vælger at forlade Danmark:

Senest halvandet år efter dommen er 38 procent af de partnere, der har EU/EØS-statsborgerskab, rejst ud af Danmark.

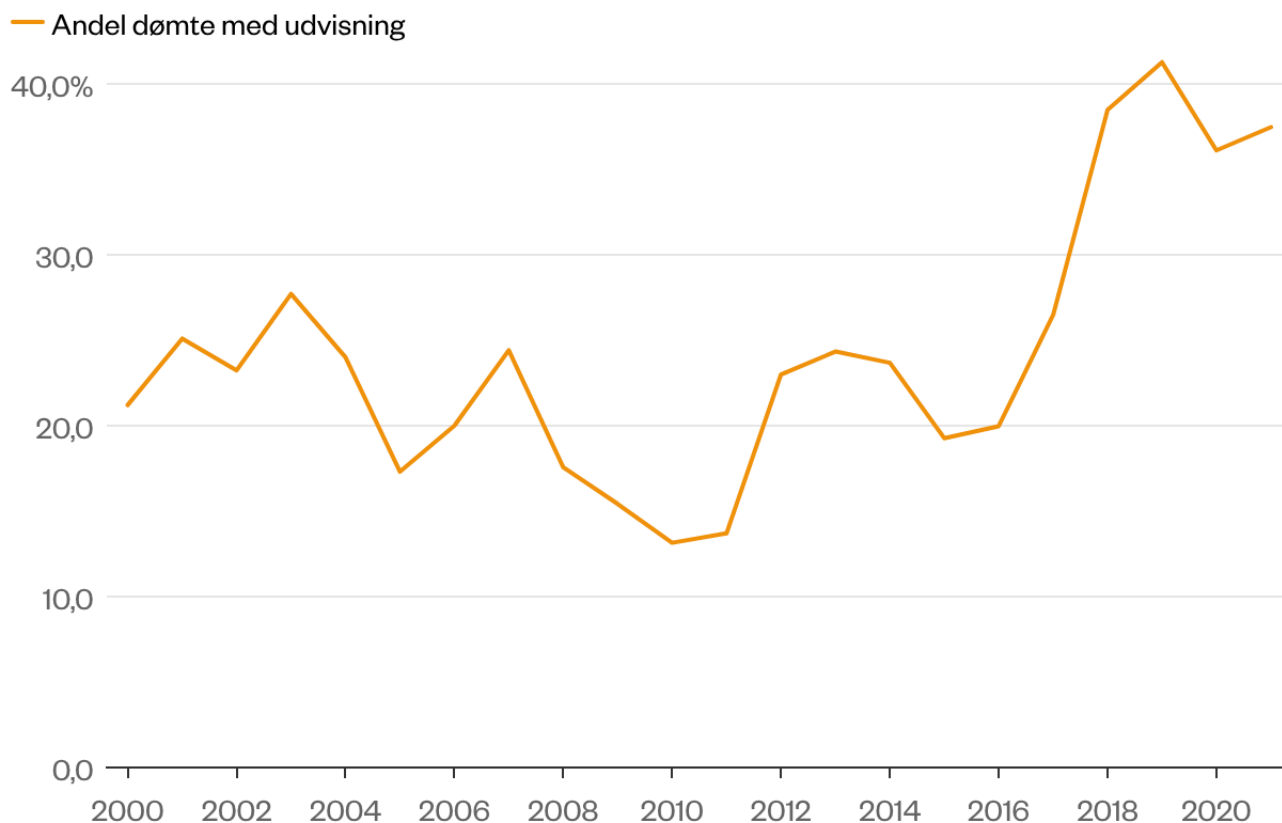
Blandt partnere uden EU-statsborgerskab er det væsentligt færre, der forlader landet: Godt 14 procent af partnere med flygtningestatus rejser ud af Danmark. Blandt familiesammenførte er det ca. 17 procent.

Figur 1: Antal dømte med og uden udvisning (blandt alle potentielle udvisningsdomme)

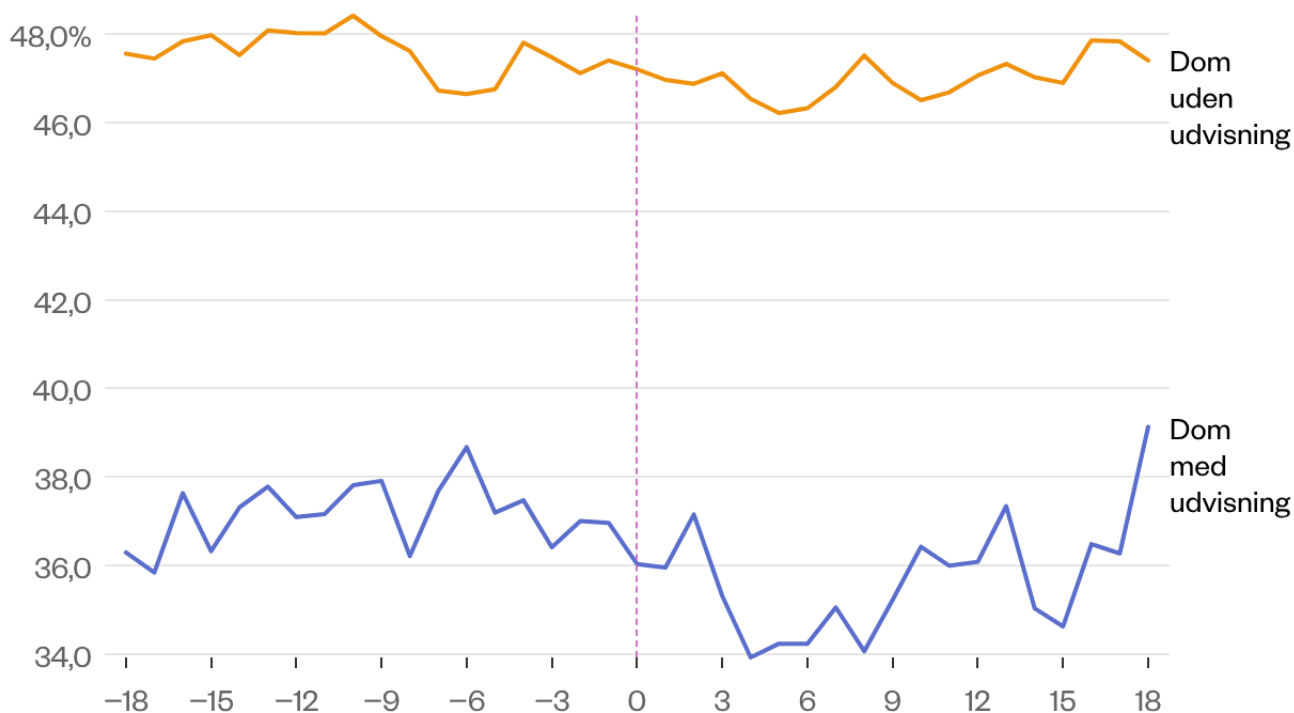
FIGURNOTE: Udviklingen i antallet af domme med og uden udvisningsafgørelser. Studiets omfatter personer, for hvem data inkluderer deres juridiske opholdsgrundlag, som bor lovligt i Danmark, men ikke har dansk statsborgerskab og som ikke allerede er idømt en fængselsstraf før år 2000. Personerne figurerer i året for deres første fængselsdom (betinget og ubetinget), hvor de potentielt ville kunne være blevet udvisningsdømt. Dertil omfatter data personer, som idømmes deres første udvisningsdom, opdelt efter året for udvisningsdommen. Kilde: Egne beregninger på data fra Danmarks Statistik og Politiets Administrative Center.

Figur 2: Andel af potentielle udvisningsdomme, der fører til en udvisningsdom

FIGURNOTE: Udviklingen i andelen af domme med udvisningsafgørelser. Studiet omfatter personer, for hvem data inkluderer deres juridiske opholdsgrundlag, som bor lovligt i Danmark, men ikke har dansk statsborgerskab og som ikke allerede er idømt en fængselsstraf før år 2000. Personerne figurerer i året for deres første fængselsdom (betinget og ubetinget), hvor de potentielt ville kunne være blevet udvisningsdømt. Dertil omfatter data personer, som idømmes deres første udvisningsdom, opdelt efter året for udvisningsdommen. Kilde: Egne beregninger på data fra Danmarks Statistik og Politiets Administrative Center.

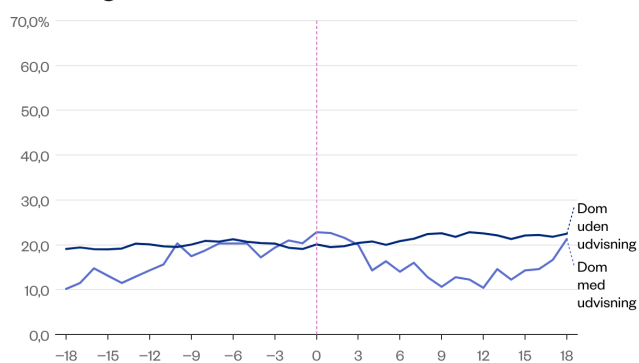
Figur 3: Andel af partnere til udvisningsdømte, som er i arbejde (gennemsnit for alle opholdsgrundlag)

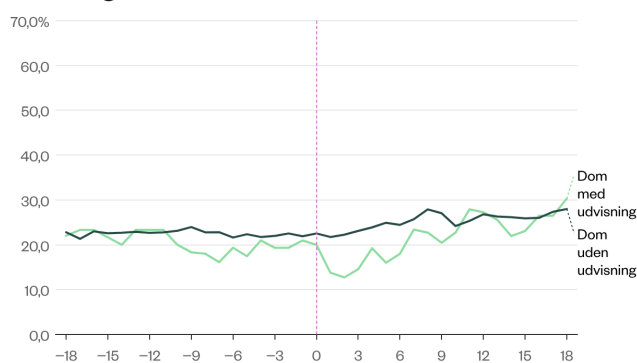
FIGURNOTE: I månederne lige efter en udvisningsdom falder beskæftigelsen blandt partnere til udvisningsdømte (blå graf) med ca.10 procent — fra omtrent 38 til 34 procent. I sammenligningsgruppen (orange graf) ændrer beskæftigelsen sig derimod ikke nævneværdigt i samme periode. Her vises gennemsnittet af alle partnere til udvisningsdømte uanset statsborgerskab/opholdsgrundlag. Kilde: Egne beregninger på data fra Danmarks Statistik og Politiets Administrative Center.

Figur 4: Andel, som er i arbejde, blandt partnere til kriminelle udlændinge, som er hhv. dømt med udvisning / dømt men ikke udvist

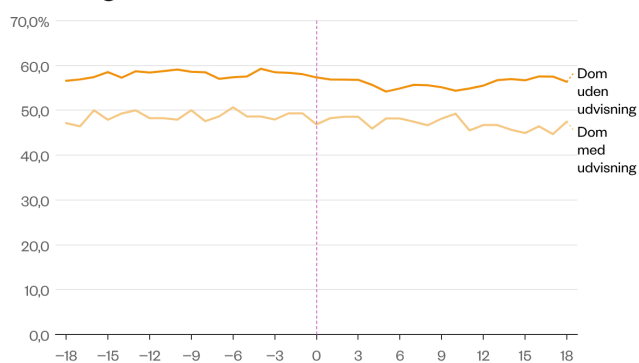
- blandt personer med asyl, der er partner til en dømt udlænding

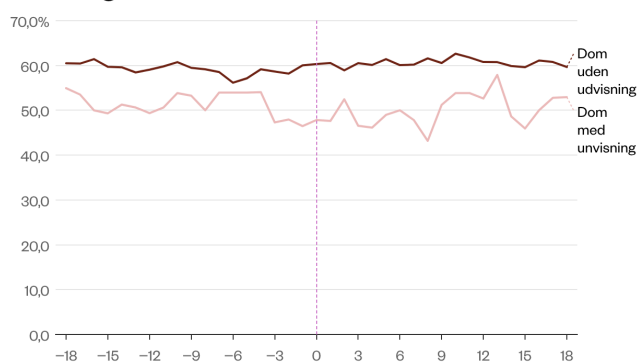
- blandt familiesammenførte, der er partner til en dømt udlænding

- blandt danske statsborgere, der er partner til en dømt udlænding

- blandt EU-/EØS-statsborgere, der er partner til en dømt udlænding

FIGURNOTE: Faldet i beskæftigelse varierer alt efter hvilket opholdsgrundlag partneren til den udvisningsdømte har. Her vises gennemsnittet af alle partnere til udvisningsdømte fordelt på partnerens statsborgerskab/opholdsgrundlag. Kilde: Egne beregninger på data fra Danmarks Statistik og Politiets Administrative Center.

FAKTA

Om forskningen: *Deportation's Fallout: Evidence from Denmark*

Forskningsartiklen er udgivet i American Journal of Sociology.

Forskere:

- **Michael T. Light**, professor, University of Wisconsin-Madison
- **Lars Højsgaard Andersen**, forskningsprofessor, ROCKWOOL Fonden
- **Noa Hendel**, forskningsassistent, ROCKWOOL Fonden

Relevante medarbejdere

Lars Højsgaard Andersen
Forskningsprofessor og
chef for forskning i marginaliserede
grupper

lha@rff.dk

+45 61 66 63 78

FAMILIE OG SOCIALE FORHOLD

Noa Hendel
Forskningsassistent

nhe@rff.dk

+45 42 63 97 63

FAMILIE OG SOCIALE FORHOLD

Vidensoverblik fra ROCKWOOL Fonden

Vidensoverblik fra ROCKWOOL Fonden (ISSN 1396-1217) udgives for at informere offentligheden om resultaterne af den løbende forskning.

Vidensoverblikket er ikke ophavsretligt beskyttet og må frit citeres eller kopieres med fornøden kildeangivelse.

Du kan se andre udgivelser på:

<https://www.rockwoolfonden.dk/udgivelser>